

PRIKAZI IZ LITERATURE

WEIHENSTEPHAN U FREISINGU

(kraj Münchena)

centar znanstvenog i nastavnog rada u poljoprivredi u Bavarskoj

U okviru Tehničkog sveučilišta u Münchenu (Technische Universität — München) nalazi se u Freisingu (oko 30 km od Münchena) fakultet za pivarstvo (Fakultät für Brauwesen) i fakultet za poljoprivredu i vrtlarstvo (Fakultät für Landwirtschaft und Gartenbau).

Poznato je da je još u 11. stoljeću osnovano prvo pivarstvo na svijetu i to u Weißenstephanu u Freisingu, u to vrijeme gradu većem od Münchena.

Uz pivarstvo i znanstveni i nastavni rad iz pivarstva, Weißenstephan u Freisingu postao je središte znanstvenog i nastavnog rada u poljoprivredi za Bavarsku.

Ukratko ću se osvrnuti na organizaciju znanstvenog rada i studnij fakulteta za poljoprivredu i vrtlarstvo u Weißenstephanu.

Na spomenutom fakultetu radi oko 150 znanstvenih i nastavnih radnika, oko 500 tehničara i radnika, te oko 30 honorarnih nastavnika. (U 1971. godini na fakultetu studira oko 700 studenata, znači gotovo prosječno na svakog studenta oko jedan službenik fakulteta.)

Administracija fakulteta za poljoprivredu i vrtlarstvo zajednička je s fakultetom za pivarstvo, te imaju zajedničkog zastupnika rektora, koji je jedan od profesora s jednog od spomenuta dva fakulteta. Prema tome ukupno 650 službenika je poljoprivrednog i vrtlarskog fakulteta isključivo za znanstveno-nastavni rad.

Fakultet za poljoprivredu i vrtlarstvo sastoji se od 22 instituta, koje su nastavno-znanstvene jedinice fakulteta. To su slijedeći instituti:

1. za botaniku
2. za kemiju
3. za zoohigijenu
4. za agrarnu politiku i poljoprivredno tržište
5. za poljoprivredno gospodarstvo
6. za voćarstvo
7. za povrćarstvo
8. za ukrasno bilje
9. za vrtlarsko gospodarstvo

10. za oblikovanje vrtova i pejzaža
11. za njegu pejzaža
12. za fitopatologiju
13. za oplemenjivanje i genetiku
14. za ishranu bilja
15. za pedologiju
16. za ishranu stoke
17. za stočarstvo
18. za poljoprivredno gospodarstvo
19. za poljoprivrednu tehnologiju
20. za poljoprivrednu mehanizaciju
21. za mljekarstvo
22. za proučavanje biljnog pokrova krajine

Instituti raspolažu pokusnim objektima (pokusna polja, staklenici i sl.). Ti su instituti povezani s nekim ustanovama i gospodarstvima, koji služe nastavi, ali posluju kao samostalna poduzeća.

Pojedini institut ima prosječno 30 službenika koje plaća država. Npr. Institut za povrćarstvo ima točno 30 službenika koji su plaćeni iz budžeta, a 5 koji su plaćeni iz ugovora s nekim industrijama. Instituti, koji obuhvaćaju privrednu oblast, za znanstveni rad samo djelomično dobivaju sredstva od države, a ostalo, već prema situaciji i snalažljivosti direktora instituta većim dijelom od nekih ustanova i privrednih poduzeća (npr. Institut za povrćarstvo od Njemačkog društva za naučna istraživanja, od industrije mineralnih gnojiva, te od prerađivačke industrije).

Fakultet za poljoprivredu i vrtlarstvo ima ukupno 9 odsjeka: 1. Poljoprivredno-ekonomski, 2. Stočarski, 3. Ratarski, 4. Mljekarski, 5. Vrtlarsko-ekonomski, 6. Vrtlarski, 7. Vrtne arhitekture, 8. Ekološki, 9. Tehnološki i domaćinstvo.

Studij traje 4 godine (8 semestara), a obavezna je 6-mjesečna praksa. Godina ima 2 semestra koji traju ukupno 6 mjeseci: zimski od 15. X do 15. II i ljetni od 15. IV do 15. VI.

Nakon diplome studenti fakulteta za poljoprivredu i vrtlarstvo imaju pravo na titulu diplomiranih inženjera.

U Zapadnoj Njemačkoj je uvriježena praksa da asistenti ostaju u pravilu na svom položaju sve dok ne doktoriraju, a onda kao specijalisti, odlaze u razne druge specijalističke službe i institucije.

Institucija doktorata u Njemačkoj je jako negovana tako da mladi, sposobni i ambiciozni ljudi mnogo doprinose, pod rukvodstvom profesora, razvoju nauke, odnosno bržem rješavanju konkretnih problema proizvodnje. Na primjer: Od osnutka instituta za povrćarstvo u Weihenstephanu 1961. do početka 1970. godine od ukupno 25 znanstvenih kompleksnih problema 9 otpada na dizertacione radove.

Primjer fakulteta za poljoprivredu i vrtlarstvo u Weihenstephanu u Bavarskoj pokazuje povezanost znanstvenog i nastavnog rada unutar jedne institucije, povezanost s proizvodnjom preko studentske prakse, kao i suradnjom na znanstvenim problemima.

Dr P. Pavlek

KOVAČEVIĆ J.: POLJOPRIVREDNA FITOCENOLOGIJA

br. 4 str. 280, sl. 45. Zagreb 1971. Nakladni zavod »Znanje«. Cijena 50 d

Autor je nešto prije četvrt stoljeća u članku **Štete od korova** (Agronomski glasnik, 7/8 (1946) predložio, da se u nas uvede Poljoprivredna fitocenologija u poljoprivrednu nastavu, što je u nas izvršeno 1961. godine na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu. U edicijama zagrebačkog Sveučilišta **Manualia Universitatis Studiorum Zagrabiae** izdavanjem ovog udžbenika Poljoprivredna fitocenologija je u potpunosti udovoljeno u pogledu nastave predmeta Poljoprivredna fitocenologija. Prva je knjiga ove vrste u Hrvatskoj, odnosno Jugoslaviji.

Što nam pruža ova publikacija? Studentu i agronomu praktičaru pruža teoretska i praktična znanja kako da upozna poljoprivredno stanište kao složeni ekološki faktor u biljnoj proizvodnji.

Stanište ili praktično tlo (zemljište) je vrlo složen agroekološki kompleks. Stanišna svojstva proučavamo u pedologiji, agrometeorologiji, geologiji, petrografiji, itd. Svaka od navedenih niza nauka daje podatke o staništu s gledišta svoje specijalnosti. Komplexnog indikatora nemamo osim poznavanja biljnih zajednica, a u našem slučaju to su korovske i travnjaške agrofiteozne (biljne zajednice). One nam govore kakva je struktura i tekstura tla, o vrijednosti pH, stupnju vlažnosti ili suhoće, opskrbljenosti tla dušikom, o termofilnosti i heliofilnosti staništa. Navedena ova i druga svojstva integriraju korovske i travnjačke biljne zajednice. Pomoću posebnih metoda na bazi botaničke snimke brojčano bonitiramo navedena svojstva staništa poljoprivrednih površina.

Udžbenik **Poljoprivredna fitocenologija** sadrži slijedeća poglavlja: 1. Povijesni pregled smjerova i sistema nauke o vegetaciji, 2. Pregled razvoja fitocenologije u Jugoslaviji, 3. Osnovi fitocenologije, 4. Boljne oblasti zemlje, 5. Biljni svijet Jugoslavije, 6. Morfologija fitocenoza, 7. Sinekologija staništa, 8. Alelopatija, 9. Sinekologija rasploda i rasprostranjivanja, 10. Životni oblici, 11. Sinhologija, 12. Singenetika fitocenoze, 13. Taksonomija, 14. Tehnika snimanja, 15. Opći principi biologije korova, 16. Agroekološki indeksi travnjačkih korovskih biljnih vrsta, 17. Korovi u odnosu na neka svojstva tla, 18. Metode procjene faza rasta travnjačkih i korovskih biljnih vrsta, 19. Brza metoda procjene uloge staništa.

U biljnoj proizvodnji tj. u vrtlarstvu, travnjaštvu, vinogradarstvu, voćarstvu, pa i u hortikulturi je poznavanje staništa na prvom mjestu. Kakvo je stanište tj. kakva su mu svojstva najadekvatnije nam govore u poljoprivredi pratioći kultura korovi i travnjačke biljne vrste. Završimo ocjenu potrebe za ovakvim udžbenikom, koji je dao naš jedan fitocenolog: **»Mjerenja termometrom, pluvimetrom, pehametrom i drugim instrumentima su dragocjena, ali svaki instrument daje samo detalj staništa kao cjeline. Sintetičkog instrumenta mi nemamo — osim biljke, radi koje se u velikom broju slučajeva i vrše pedološka, meteorološka i druga proučavanja.»**

Na kraju udžbenika je bibliografski pregled 230 standardnih knjiga svjetske literature i radova, koji se odnose na praktični predmet Poljoprivredna fitocenologija.

Dr N. Plavšić-Gojković

**KOVIČEVIĆ Ž.: OTIORRHYNCHUS VRSTE I NJIHOVO
RASPROSTRANJENJE U JUGOSLAVIJI**

(Coleoptera-Curculionidae — Rad Instituta za zaštitu bilja
Poljoprivrednog fakulteta, str. 103, Zagreb 1971)

Autor donosi u ovome radu inventarizaciju vrsta pipa roda *Otiorrhynchus* porode Curculionidae. Utvrđeno 228 vrsta, 59 podvrsta, 43 varijeteta i 22 monstroziteta (abercije). Ispitane vrste većinom pripadaju paleartičnom području.

Od navedenih 228 vrsta (44,75%) je nađeno 90 (38,47%) samo u Jugoslaviji, 102 vrsta (44,75%) su nađene u Jugoslaviji i u susjednim područjima, te 36 vrsta (15,78%) su pripadnici iz područja izvan palearktika.

Rad je vrlo vrijedan prilog poznavanju naše entomofaune pipa, te je uz sasvim prirodoslovno značenje i prilog o poznavanju proširenosti štetnika i iz roda *Otiorrhynchus*.

Dr J. Kovačević